

ki tetai mataiapo ke, ki tetai rangatira ke, kare i vaio i te kainga no tona Ariki tikai, no tona Mataiapo tikai, no tona Rangatira tikai, kua apai ke ki runga i te tetai ke. Kia akapera te tangata, kare tana e tika. Kia oro mai tetai tangata mei Arorangi mai ki Avarua nei, ma te taoi mai i tona kainga kio tei reira ariki, ki o tetai matatapo, ki tetai rangatira, ko taua tangata i oro maira, kare tana e akatikaia; E kia oro mai tei Ngatangia, okotai anake tu i te tuatua, mei tei akakiteia akera, Kare rava ta te akateitei e akatikaia.

Tera te utunga a te tangata akateitei, ka rave takiriria tona kainga, kare tetai e vaioia. Kia ii ki te Ariki, ki te Mataiapo, ki te Rangatira, ki te Tuakana, ki ti Teina.

E kia oki mai kia taakaaka a muringao, e kia tataraara, ka akaoki akaou ia taua kainga ra ki runga iaia.

E kare aia e taakaaka, ma te tataraara tikai, Kare takiri taua kainga ra e akaoki ia kiaia, ko tona ngere ra ia.

TURE XII.—NO TE TANGATA AKAKOKO.

Kia akakoko tetai tangata i te Ariki, e te Mataiapo, e te Rangatira, ko te tangata ra e akapera i te akakoko, ka tau iaia te akava anga. Tera tana utunga, E patu i te Purumu, 10 te roa, e vaere, e te ta'u ngaika, e te tari mai.

TURE XIII.—NO TE ARIKI KAI TAMAKI.

Kia kai tamaki tetai Ariki, ki tetai Ariki, e tetai Mataiapo, ki tetai Mataiapo, e tetai tangata ua, ki tetai tangata ua, e tetai Rangatira, ki tetai Rangatira. Ko te Ariki ra i kai tamaki, ka apai keia tana taoonga, ka pera rai te Rangatira kai tamaki, ka apai keia tana taoonga, ka pera rai te tangata ua i kai tamaki, ka akautunga anake ia, kare te Ariki akatupu kino, e te Mataiapo akatupu kino, e te Rangatira akatupu kino, e te tangata rikiriki akatupu kino e vaio i roto i teiane ture, ka akava anakeia. Tera te utunga, e patu i te Purumu, e te ta'u ngaika, e te tipu vaie, ma te tari mai. E moni 100 dala.

TURE XIV.—NO TE REO IKU O TE TANGATA MATE.

Kia mate tetai tangata, Auraka e iku poiri i te kainga ma te apinga ki te vaine, e te oa, Tera te tau, E iku tikai ki te Ariki, ma te akava, ma nga kite e manganui, na ratou e akatika i te reo iku o te tangata mate, E i reira e taka'i, no mea ia, no te vaine ra, ko te reira ia, no nga tamariki ra, ko te reira ia, no te taeka ra, ko te reira ia, no te oa ra, ko te reira ia. E i reira e taka meitaki ei te reo iku o te tangata mate, kareka kia iku ua ki te oa e noou to taua kainga, e kare te ariki i kite, ma te akava, e te Au i taua reo iku ra, kare te reira tuatua e akatikaia.

Ko te tuatua teia o te au reo iku ravarai, E i te Ariki te tuatua vai ei ma te Akava e te Au.

TURE XV.—NO TE KAVA PAPAA.

1. Kia apai mai tetai Rangatira pai i te kava papaa ki teia enua nei e oko, e aere te au akava ma te Au e akakite ki te Rangatira, kare teia oko e tau i te ture i teia enua, E kai maro te ranga-tira pai ma te papaa noo enua nei e te tangata maori i te apai mai i taua kava ra ki uta nei, e aere te au akava ma te Au' e vavai i te paero, ma te au moina katoa, e kia riringi katoaia te kava kia ope takiri, e e akava i te au tangata katoa ko tei tauturu i te apai mai i taua kava ra ki uta nei, tera tana utunga, taki 10 dala i te tangata.

2. Tera te utunga a te inu kava e 5 dala.

3. Kia apai poiri mai tetai tangata i te kava papaa, e te wina akakona ko tei kairo ia i te kava, e kitea atura, e akavaia aia, tera tana utunga, e 30 dala, e te kava kai riringi katoaia te reira, na te ariki 10 dala, na te kite 10 dala, na te au akava 10 dala.

4. Kai maro tetai tangata i te oko kava, kareka kia rua akava anga, e tuarua aia, e papaa ra tei reira ia, e maori tei reira ia.

TURE XVI.—NO TE KAVA MAORI E TE ANANI.

Kia inu tetai tangata i te kava maori e te anani, e tetai au kava mei tei reira te tu, ka akavaia aia, te utunga a te tangata i akatumuia'i te kava, 10 dala.

Tei inu ua e 5 dala, kia inu i te sabati 15 dala. Kia kona ra tetai tangata, kia rere ki vao, 15 dala, mei te mea e, kare takiri e moni, ei apinga pakari tikai, ei apinga papaa e te apinga maori. Kia kore e apinga, e vaere i te purumu, e te ta'u ngaika, e tipu vaie, e te tari mai ki te ngai i akataka ia.

No te uipa anga inu kava.

Kai uipa te inu kava ki te ngai okotai, mei te mea e, tokorua, tokotoru, e tae ua atu ki te maata. Okotai rai tu o te utunga, mei tei akakiteia i mua akera, ta te pu e ta te inu ua. Kia aere ki to tetai ke kainga inu ei ka akavaia aia, tera tana utunga, e 6 dala.

TURE XVII.—NO TE KONA KAVA.

Kia inu tetai tangata i te kava, e kona atura, ka akavaia aia, tera tana utunga, e 6 dala. Pera katoa i te kava anani, e te au kava ravarai. Tera tei akakiteia, ka akavaia te tangata e inu i te au kava ravarai i akakiteia nei.

Tera to ratou utunga e 6 dala. Kia akakona ra ki roto i te oire, e kai, vavai i te are, 10 dala. E kai mate atu tetai i tetai, ka akatungaia raua, 10 dala ta tetai, 10 dala ta tetai. Me kore te moni, ei apinga papaa e te apinga maori. Me kore te reira, ka riro ki te purumu e te vaere, e te ta'u ngaika, e te tipu vaie e te tari mai.

TURE XVIII.—NO TE OKO ANGA, A NGA TANGATA TOKORUA.

1. Kia oko tetai tangata ma tetai tangata, kua akataka meitaki tikai i ta raua tuatua, kua mou ta tetai e ta tetai, kua pa ki te rima, no te mea kua taka tikai ta raua tuatua, e muringao kau akaruke i ta raua kororomotu, kua akaoki mei tetai i te apinga ki tetai. E kimi akaouia ta raua tua-